

DECIZIE

24 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan
Nicolae Craiu
Victor Burduh

examinând recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Comarov Alexandr împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind
contestarea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului
administrativ individual favorabil,
împotriva deciziei din 21 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 13 decembrie 2019, Comarov Alexandr a depus cererea de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale (în continuare CNAS), solicitând anularea deciziei privind respingerea cererii în stabilirea pensiei nr.91/2019/32485 din 02 octombrie 2019 emisă de Oficiul Teritorial Chișinău Centru a CNAS, obligarea CNAS să recalculeze pensia pentru vechimea în muncă, reieșind din calculul eliberat pe data de 20 septembrie 2019 de Administrația Națională a Penitenciarelor a MJ al R. Moldova și Certificatul nr.73 din 04 septembrie 2019 privind plata soldei lunare și ajutorului material pentru calcularea pensiei, cu actualizarea mărimii pensiei în raport cu vechimea indicată, reieșind din media lunară pentru ultimele 12 luni calendaristice precedente concedierii din 29 august 2019.

În motivarea acțiunii Comarov Alexandr a indicat că, la 24 septembrie 2019 s-a adresat cu cerere la Oficiul Teritorial Chișinău Centru al CNAS, prin care a solicitat să-i fie recalculată pensia stabilită în legătură cu îndeplinirea vechimii în serviciu ce acordă funcționarilor publici cu statut special dreptul la pensie din funcția de șef al secției pază și escortare a Penitenciarului nr. 13-Chișinău, la care a anexat calculul din 20 septembrie 2019, eliberat de Administrația Națională a Penitenciarelor, prin care se confirmă că după 31 mai 2016 când i-a fost stabilită pensia, a prelungit să activeze în cadrul sistemului penitenciar în perioada 15.11.2017 - 30.08.2019 astfel s-a majorat vechimea totală în serviciu până la 26 ani, 11 luni și 29 zile, urmând a-i fi majorat și cuantumul pensiei stabilite, anexând

și certificatul nr.73 din 04 septembrie 2019 privind plata soldei lunare și ajutorului material pentru calcularea pensiei.

Prin decizia privind respingerea cererii în stabilirea pensiei nr.91/2019/32485 din 02 octombrie 2019 i-a fost refuzat în recalcularea pensiei din motiv că recalcularea solicitată nu este prevăzută de legislație, fiind invocat că reclamantul deja beneficiază de pensie pentru vechime în muncă stabilită după eliberare din serviciu la 01 iunie 2016, iar legea nu prevede stabilirea repetată a dreptului la pensie după o eventuală reangajare în serviciul militar.

Nefiind de acord cu decizia privind respingerea cererii în stabilirea pensiei nr.91/2019/32485 din 02 octombrie 2019 emisă de Oficiul Teritorial Chișinău Centru al CNAS, la 21 octombrie 2019 a contestat-o cu cerere prealabilă la organul ierarhic superior - Casa Națională de Asigurări Sociale, fiind recepționată de pârâtă la 22 octombrie 2019, fapt confirmat prin avizul de recepție poștală, iar prin răspunsul nr.C-2339/19 din 15 noiembrie 2019 cererea prealabilă a fost respinsă.

Consideră decizia privind respingerea cererii în stabilirea pensiei nr.91/2019/32485 din 02 octombrie 2019, emisă de Oficiul Teritorial Chișinău Centru al CNAS, ca fiind neîntemeiată și posibil de a fi anulată fiind emisă contrar prevederilor legale, deoarece pensia constituie un drept patrimonial în sensul art.1 al Protocolului Adițional nr.1 la Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și se constată o discriminare în sensul art. 14 dacă lipsește o justificare obiectivă rezonabilă pentru diminuarea patrimoniului reclamantului. Limitarea nejustificată a unui drept recunoscut la pensie specială, nesocotit ulterior, fără a exista o justificare obiectivă și rezonabilă pentru o asemenea îngrădire, constituie o privare de proprietate în sensul art.1 al Protocolului Adițional nr.1 la CEDO, dar și o discriminare în sensul art.1 din Protocolul 12 la Convenție (Buchen contra Cehiei-2006, Gayguspz c. Austriei-1996).

În acest sens menționează că nu a solicitat stabilirea pensiei, dar a cerut recalcularea pensiei stabilite, ținând cont de faptul că a prelungit să activeze în cadrul sistemului penitenciar în perioada indicată, adică deja după ce i-a fost stabilită pensia, astfel, vechimea în serviciu pentru stabilirea pensiei s-a majorat până la 26 ani, 11 luni, 29 zile urmând a fi majorat și quantumul pensiei stabilite.

Din aceste motive, consideră eronat argumentul CNAS expus în decizia nr.91/2019/32485 din 02 octombrie 2019, precum că dreptul la pensie apare o singură dată după eliberare din serviciu, iar recalcularea nu este prevăzută de legislație.

La 19 iunie 2020, prin cererea depusă și-a completat pretențiile din acțiune solicitând anularea răspunsului CNAS nr.c-2339/19 din 15 noiembrie 2019, prin care a fost respinsă cererea prealabilă a reclamantului.

Prin hotărârea din 03 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, corectată prin încheierea din 01 august 2020, acțiunea a fost admisă integral (f.d.62).

S-a anulat actul administrativ individual defavorabil – decizia privind respingerea cererii în stabilirea pensiei nr.91/2019/32485 din 02 octombrie 2019, emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Centru, mun. Chișinău și decizia adoptată în procedura prealabilă – refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.C-2339/19 din 15 noiembrie 2019 și, s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să recalculeze și să achite reclamantului pensia pentru vechime în muncă, ținând cont de calculul din 20 septembrie 2019 și certificatul nr.73 din 04 septembrie 2019, eliberate de Administrația Națională a Penitenciarelor, reieșind din media lunară

pentru ultimele 12 luni calendaristice precedente concedierii din 29 august 2019 (f.d.58, 66-73).

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, Casa Națională de Asigurări Sociale la 21 iulie 2020 a depus cerere de apel nemotivată, iar la 09 septembrie 2020 cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 03 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, corectată prin încheierea din 01 august 2020, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care acțiunea lui Alexandr Comarov să fi respinsă ca neîntemeiată.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 21 octombrie 2020 a respins cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale (f.d. 78-95).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că dreptul lui Alexandr Comarov de a solicita recalcularea pensiei este recunoscut de prevederile art. 61 alin.(1), (2) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 și Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare.

Respectiv, la data adresării lui Comarov Alexandr cu cerere de recalculare a pensiei acesta întrunea condițiile stabilite de lege pentru a beneficia de o pensie mai mare decât cea stabilită anterior la data de 01 iunie 2016.

Instanța de apel a apreciat ca fiind eronate argumentele apelantei cu trimitere la dispozițiile art. 61 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, deoarece interpretarea oferită de apelantă acestei norme este eronată, inclusiv în contextul în care norma dată reglementează recalcularea pensiilor stabilite anterior puneri în aplicare a acestei legi.

Mai mult, instanța de apel a respins argumentele apelantei referitoare la lipsa unui temei legal ce ar permite intimatului de a beneficia de recalcularea pensiei sale, deoarece argumentul dat atentează inadmisibil asupra dreptului intimatului de a beneficia de pensie corespunzătoare condițiilor întrunite la data adresării sale, concluzie fortificată și prin jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care primar instituie cerința privind caracterul previzibil al legii, adică formulată cu suficientă precizie pentru a permite unui individ, dacă este nevoie cu consiliere adecvată, să își adapteze comportamentul (cauzele Rotaru împotriva României, Amann împotriva Elveției, Milojević și alții împotriva Serbiei) și, secund, că limitarea dreptului la pensie fără a exista o justificare obiectivă și rezonabilă pentru o asemenea îngrădire, constituie o privare de proprietate în sensul art. 1 al Primului Protocol la CEDO și o discriminare în sensul art. 1 din Protocolul nr. 12 la Convenție (cauza (Buchen contra Cehiei), concluzie susținută și de jurisprudența Curții Constituționale (hotărârea nr. 27 din 20 decembrie 2011), potrivit căreia un drept social constituie obiectul protecției constituționale garantate de art. 46 al Constituției Republicii Moldova și a art. 1 din Primul Protocol la Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului în cazul când dreptul social respectiv este dobândit și are o valoare economică. Or, în cazul dat lipsirea intimatului de pensia în quantum

corespunzător vechimii în muncă la data adresării acestuia cu cerere de recalculare a pensiei stabilite anterior plasează intimatul într-o situație distinctă, defavorizată, în raport cu alte persoane care în situații similare, cu aceeași vechime în muncă, pot beneficia de efectele legii.

În consecință, instanța de apel a conchis că actele contestate de Comarov Alexandr sunt contrare legii și necesar de a fi anulate, iar Casa Națională de Asigurări Sociale urmează a fi obligată să recalculeze și să achite lui Comarov Alexandr pensia pentru vechime în muncă, ținând cont de calculul din 20 septembrie 2019 și certificatul nr.73 din 04 septembrie 2019, eliberate de Administrația Națională a Penitenciarelor, reieșind din media lunară pentru ultimele 12 luni calendaristice precedente concedierii din 29 august 2019.

La 30 octombrie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs nemotivat împotriva deciziei instanței de apel, ulterior la 29 decembrie 2020 a depus cerere de recurs motivată, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei hotărâri noi privind respingerea integrală a acțiunii (f.d.105-108).

În motivarea recursului Casa Națională de Asigurări Sociale a indicat motivele de fapt și de drept invocate în referința asupra cererii de chemare în judecată și în cererea de apel anexate la dosar, solicitând respingerea acțiunii deoarece situația intimatului Comarov Alexandr nu cade sub incidența prevederilor art. 61 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544-XII din 23 iunie 1993.

Ca urmare, instanțele de judecată s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de înlăptuire a actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâri neîntemeiate de admitere a acțiunii.

La 30 decembrie 2020, Curtea Supremă de Justiție, a expediat intimatului Alexandr Comarov și reprezentantului acestuia, avocatul Andrei Beruceașvili pentru notificare copia recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, cu explicarea dreptului de a depune referință, însă până la data stabilită pentru examinarea cererii de recurs intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv.

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 21 octombrie 2020. Casa Națională de Asigurări Sociale, exercitând dreptul de atac în termen, la 30 octombrie 2020 a depus recurs nemotivat, iar la 29 decembrie 2020 a depus recursul motivat (f.d.94-100).

Prin încheierea din 24 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție, recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale a fost numit pentru examinare în complet din 5 judecători.

Conform art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

Examinând și analizând argumentele invocate în cererea de recurs în raport cu materialele dosarului și prevederile legale, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, urmează a fi admis, cu casarea deciziei din 21 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 03 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și pronunțarea unei decizii noi de respingere a acțiunii, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu prevederile art. 248 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

Totodată, conform art. 194 alin. (2) din Codul administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

În temeiul art. 244 alin. (2) în coroborare cu art. 231 alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile Cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile Cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, în corespundere cu art. 219 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Conform art. 22 din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sînt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Faptele deja cunoscute autorităților publice sau instanțelor de judecată competente, faptele general notorii și faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, pînă la proba contrarie.

Din actele și lucrările dosarului prezentate și necontestate de părți, dar și determinate de instanțele ierarhic inferioare în fazele procesuale anterioare, se atestă că, intimatul Comarov Alexandr a fost încadrat în serviciu în cadrul organelor afacerilor interne în perioada 01.08.2002 - 29.08.2007, iar în perioada 31.08.2007-31.05.2016 a satisfăcut serviciul în cadrul sistemului penitenciar (f.d.27 din dosarul administrativ).

Prin ordinul Ministerului Justiției nr. 591 din 03 iunie 2016 s-a admis demisionarea intimatului Comarov Alexandr, începând cu data de 31 mai 2016, la atingerea vechimii în serviciu necesară pentru stabilirea pensiei conform Legii

asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, cu dreptul la pensie (f.d. 14 din dosarul administrativ).

La 15 iunie 2016 intimatul s-a adresat cu cerere Direcției financiare a Direcției Instituțiilor Penitenciare privind stabilirea pensiei în legătură cu eliberarea din funcție și concedierea din sistemul penitenciar la 31 mai 2016 (f.d. din 5 dosarul administrativ).

Prin încheierea de stabilire a pensiei pentru vechime în muncă din 21 iulie 2016 s-a stabilit intimatului Comarov Alexandr pensia începând cu 01 iunie 2016, cu vechime în muncă de 23 ani, în mărime de 50% din salariu (f.d.4 din dosarul administrativ).

La 16 ianuarie 2017, intimatul s-a angajat în cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor, iar prin ordinul nr. 607e din 29 august 2019 intimatul a demisionat din 30 august 2019, la împlinirea vechimii în serviciu ce acordă funcționarilor publici cu statut special dreptul la pensie (f.d.23 din dosarul administrativ).

La 24 septembrie 2019, intimatul s-a adresat cu cerere subdiviziunii teritoriale a CNAS, prin care a solicitat recalcularea pensiei pe linia Ministerului Justiției, începând cu 31 august 2019, în temeiul actelor anexate suplimentar (f.d.17-18 din dosarul administrativ).

La 02 octombrie 2019, Casa Teritorială de Asigurări Sociale a respins solicitările intimatului prin decizia nr.91/2019/32485 pe motiv că recalcularea solicitată nu este prevăzută de legislație. Potrivit calculului prezentat de angajatorul intimatului, la data demisionării acestuia vechimea în serviciu constituia 16 ani 05 luni 14 zile, iar vechimea în muncă a acestuia constituia 26 ani 11 luni 29 zile (f.d. 21 din dosarul administrativ).

Nefiind de acord cu decizia recurentului, intimatul a contestat-o adresând cerere prealabilă, iar prin răspunsul CNAS nr. C-2339/19 din 15 noiembrie 2019, cererea prealabilă a fost respinsă.

Fiind investită cu judecarea cauzei, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani prin hotărârea din 03 iulie 2020 a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii, pronunțându-se în favoarea admiterii acesteia.

Judecând apelul, Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 21 octombrie 2020 a respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Efectuând controlul judiciar al deciziei din 21 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și al hotărârii din 03 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, instanța de recurs constată că soluția emisă de instanțelor ierarhic inferioare este rezultată din interpretarea eronată a normelor de drept material, motiv din care urmează a fi casate, cu emiterea unei decizii noi privind respingerea acțiunii.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (1) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, potrivit cărora militarii care îndeplinesc serviciu prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne beneficiază de dreptul la pensie viageră pentru vechime în muncă, dacă au vechimea respectivă în serviciu militar și în organele afacerilor interne.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a reitera la caz și prevederile art. 2 alin. (1) și (2)

din aceeași lege, potrivit căroră militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care au dreptul la pensie li se stabilește pensie după eliberare din serviciu.

Persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne căroră li s-a prelungit peste limita de vârstă, stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciu militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne și care au dreptul la pensie în conformitate cu art.13 lit. a) din prezenta lege li se acordă, de la data emiterii ordinului privind prelungirea termenului de aflare în serviciu, pensie în mărime de 50 procente din suma pensiei cuvenite.

În corespundere cu art. 7 în coroborare cu art. 48 din legea sus-enunțată, militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, familiilor lor care au concomitent dreptul la diferite pensii de stat li se stabilește o singură pensie, la alegerea lor.

Pensiile militarilor în termen, ale militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar, ale ofițerilor de protecție și colaboratorilor organelor securității statului, Centrului Național Anticorupție și ale membrilor familiilor acestora se stabilesc de către Casa Națională de Asigurări Sociale, în modul stabilit de Guvern.

Potrivit art. 13 lit. a) al Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, dreptul la pensie pentru vechime în serviciu îl au militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care la 01 iulie 2011 au o vechime în serviciu de cel puțin 20 de ani și 6 luni. În fiecare an ulterior, vechimea în serviciu se majorează, pînă la atingerea vechimii în serviciu de 25 de ani, corespunzător: de la 01 iunie 2011 - 20 ani 6 luni; 2012 - 21 ani; 2013 - 21 ani 6 luni; 2014 - 22 ani; 2015 - 22 ani 6 luni; 2016 - 23 ani; 2017 - 23 ani 6 luni; 2018 - 24 ani; 2019 - 24 ani 6 luni; 2020 - 25 ani.

În contextul normelor enunțate, reiese că legislatorul a stipulat concret momentul apariției dreptului pentru primirea pensiei militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne.

Sub acest aspect și având în vedere că de la 01 iunie 2016 Comarov Alexandr beneficiază de dreptul la pensie pentru vechime în muncă, calculată și stabilită prin încheierea din 21 iulie 2016 a Direcției Economie și Finanțe a MAI stabilindu-i pensia începând cu 01 iunie 2016, cu vechime în muncă de 23 ani, în mărime de 50% din salariu (f.d. 4 din dosarul administrativ), prin aplicarea regulilor de interpretare corectă a normelor sus-îndicate, este evident că instanțele de judecată, examinând cauza, greșit au concluzionat că acțiunea lui Comarov Alexandr este întemeiată.

Or, deși ultimul, în anul 2017, a fost reangajat în serviciu, iar prin ordinul nr. 607e din 29 august 2019, raporturile de serviciu au fost întrerupte, aceasta circumstanță nu poate constitui drept temei pentru stabilirea/recalcularea unei noi pensii pentru vechime în muncă, prin includerea la stabilirea acesteia a vechimii de muncă obținute după data realizării dreptului la pensie pentru vechime în muncă - 01 iunie 2016.

Aceasta deoarece dreptul la pensie pentru vechimea în muncă apare o singură dată, și anume după eliberarea din serviciu cu dreptul de recalculare în condițiile legii.

Conform art. 61 alin (1) și (2) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, recalcularea pensiilor stabilite anterior militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și familiilor acestora în legătură cu punerea în aplicare a prezentei legi se efectuează în temeiul documentelor aflate la momentul recalculării în organele de pensionare. Dacă pensionarul va prezenta ulterior acte suplimentare ce i-ar acorda dreptul la majorarea pensiei, recalcularea se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei legi.

Pensiile stabilite persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne cărora li s-a prelungit peste limita de vârstă, stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciu militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne urmează a fi recalculate după trecerea lor în rezervă sau în retragere.

Din sensul logico-juridic al art. 61 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, rezultă expres trei situații în care pensia pentru vechimea în serviciu stabilită anterior urmează a fi recalculată, și anume: 1) existența documentelor aflate la organele de pensionare la momentul recalculării pensiei; 2) prezentarea ulterioară a actelor suplimentare ce ar acorda persoanei dreptul la majorarea pensiei până la stabilirea pensiei, iar recalcularea pensiei se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei legi; 3) recalcularea pensiei se efectuează în cazul în care persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne li s-a prelungit peste limita de vârstă termenul de aflare în serviciul militar.

Raportând circumstanțele de fapt ale speței la normele legale citate mai sus, Colegiul reține că atât prima instanță, cât și instanța de apel nu au elucidat pe deplin și nu au verificat cu certitudine în care din cele 3 situații prevăzute în art. 61 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, se încadrează cerințele lui Comarov Alexandr privind recalcularea pensiei pentru vechimea în serviciu după reangajarea lui în serviciu și dacă aceste condiții urmează a fi luate în considerare cumulativ.

Prin urmare, la caz, Colegiul judiciar atestă că reclamantul/intimatul Comarov Alexandr nu cade sub incidența celor trei situații prevăzute în art. 61 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544-XII din 23 iunie 1993.

În acest context, Colegiul conchide că, instanța de apel a stabilit just că Comarov Alexandr a obținut dreptul la pensie pentru vechime în muncă începând cu 01 iunie 2016, însă pensia stabilită anterior poate fi recalculată doar în baza

documentelor suplimentare referitoare la vechimea în muncă și drepturile salariale, ce au avut loc până la acordarea dreptului la pensie.

La rândul său, articolul 61 alin. (2) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 se referă la pensia stabilită pentru limită de vârstă și este aplicabil cazului doar în situația în care la stabilirea pensiei au fost aplicate art. 2 alin. (2) din aceeași Lege, condiție însă ce nu rezultă la caz.

În asemenea circumstanțe, instanța de recurs consideră întemeiate argumentele recurentului, Casei Naționale de Asigurări Sociale precum că, situația reclamantului nu cade sub incidența art. 61 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, invocate în acțiune ca temei de recalculare a pensiei pentru vechimea în muncă, deoarece Legea nominalizată nu prevede stabilirea repetată a dreptului la pensie pentru vechime în muncă după restabilirea la serviciu în serviciul militar or, din sensul Legii indicate nu se deduce în niciun fel că militarii, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, au dreptul la stabilirea repetată a mărimii pensiei în cazul în care au fost reangajați și au mai obținut o oarecare vechime în muncă, în caz contrar, ar reieși că subiecții menționați ar avea, teoretic, dreptul la nenumărate stabiliri sau repetate majorări ale pensiei.

Astfel, decizia de refuz nr. 91/2019/32485 din 02 octombrie 2019 a Casei Naționale de Asigurări Sociale este legală și temeiuri de a fi anulată lipsesc, ceea ce impune de a constata că cerințele lui Comarov Alexandr cu privire la recunoașterea ca ilegală și anularea deciziei de refuz nominalizate supra și, obligarea CNAS să recalculeze pensia pentru vechimea în muncă, reieșind din calculul din 20 septembrie 2019 eliberat de Administrația Națională a Penitenciarelor a MJ al R. Moldova și Certificatul nr.73 din 04 septembrie 2019 privind plata soldei lunare și ajutorului material pentru calcularea pensiei, cu actualizarea mărimii pensiei în raport cu vechimea indicată, reieșind din media lunară pentru ultimele 12 luni calendaristice precedente concedierii din 29 august 2019, sunt neîntemeiate, motiv pentru care recursul Casei Naționale de Asigurări Sociale urmează a fi admis, iar acțiunea reclamantului urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

Finalmente, Colegiul conchide că, dreptul la pensie apare unica dată după concedierea din serviciu și depunerea cererii de către beneficiarul pensiei să-i fie calculate și achitate pensia cuvenită, cu păstrarea dreptului de recalculare în condițiile legii, iar legea nu prevede stabilirea repetată a dreptului la pensie după restabilirea la serviciu în organele afacerilor interne.

Cu privire la cerința reclamantului privind recunoașterea ca fiind ilegal răspunsul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale nr.C-2339/19 din 15 noiembrie 2019, instanța de recurs reține că, nu poate discuta conținutul unui răspuns la o cerere adresată unei autorități publice, deoarece petiționarul nu poate să pretindă ca răspunsul la cerere să fie dat conform propriei sale formulări sau într-un anumit sens, după dorința personală, stabilirea răspunsului fiind atributul exclusiv al autorității publice competente.

În acest context, Colegiul judiciar conchide că, răspunsul nr.C-2339/19 din 15 noiembrie 2019 emis de Casa Națională de Asigurări Sociale, pe marginea

contestației reclamantului, nu poate fi anulat din motiv că acesta constituie un răspuns care nu prejudiciază drepturile și interesele legale ale lui Comarov Alexandr.

Din considerentele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și de a emite o decizie nouă prin care acțiunea depusă de către Alexandr Comarov împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind contestarea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, să fie respinsă ca neîntemeiată.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Se casează integral decizia din 21 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 03 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Alexandr Comarov împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind contestarea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și se emite o decizie nouă, prin care:

Se respinge acțiunea depusă de către Alexandr Comarov împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind contestarea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, ca neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan

Nicolae Craiu

Victor Burduh